

Международни насоки за удостоверяване и класифициране (кодиране) на COVID-19 като причина за смърт

Базирано на МКБ

Международна статистическа класификация на болестите и проблемите, свързани със здравето

(16.04.2020 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ

Цел на документа	3
Дефиниция за смърт вследствие на COVID-19.....	3
Насоки за удостоверяване на COVID-19 като причина за смърт	3
А- ВПИСВАНЕ НА COVID-19 В МЕДИЦИНСКОТО СВИДЕТЕЛСТВО ЗА СМЪРТ	3
В- ТЕРМИНОЛОГИЯ.....	3
С- ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА СЪБИТИЯТА	4
Д- ПРИДРУЖАВАЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ	4
Е- ДРУГИ ПРИМЕРИ.....	6
Насоки за кодиране на COVID-19 за отчитане на смъртността	8
А- Кодиране на COVID-19 като причина за смърт по МКБ-10.....	8
В- ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА СЪБИТИЯТА	9
С- ПРИДРУЖАВАЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ	10
Д- ДРУГИ ПРИМЕРИ	11
Е- ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЛИНКОВЕ НА СЗО ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ ПРИЧИНАТА ЗА СМЪРТ (СЗО)	13
ПРИЛОЖЕНИЕ.....	14

COVID-19 - НАСОКИ ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ И КОДИРАНЕ НА ПРИЧИНАТА ЗА СМЪРТТА

1. ЦЕЛ НА ДОКУМЕНТА

Този документ описва удостоверяването и класифицирането (кодирането) на смъртните случаи, свързани с COVID-19. Основната цел е да се идентифицират всички смъртни случаи, дължащи се на COVID-19.

Опростен раздел от настоящият текст конкретно дава насоки към лицата, които попълват медицинското свидетелство за смърт. Той следва да бъде разпространен до удостоверяващите лица отделно от инструкциите за кодиране.

2. ДЕФИНИЦИЯ ЗА СМЪРТ, НАСТЪПИЛА ВСЛЕДСТВИЕ НА COVID-19

Смъртта, дължаща се на COVID-19, за целите на проследяване се дефинира като смърт, настъпила в резултат на заболяване с такава клинична проява при вероятен или потвърден случай на COVID-19, освен в случаите, когато има ясна алтернативна причина за смърт, която не може да се свърже с COVID заболяване (напр. травма). Не трябва да има период на пълно възстановяване от COVID-19 между заболяването и смъртта.

Смъртта, дължаща се на COVID-19, не би могла да се дължи на друго заболяване (например рак) и трябва да бъде отчитана като независима от вече съществуващите състояния, за които се подозира че са отключили тежко протичане на COVID-19.

3. НАСОКИ ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА COVID-19 КАТО ПРИЧИНА ЗА СМЪРТТА

Важно да се вписват и докладват смъртните случаи вследствие на COVID-19 по еднакъв начин.

А- ВПИСВАНЕ НА COVID-19 В МЕДИЦИНСКОТО СВИДЕТЕЛСТВО ЗА СМЪРТ

COVID-19 трябва да бъде вписан в медицинското свидетелство за смърт при ВСИЧКИ починали, при които заболяването е причинило, или се предполага, че е причинило или е допринесло за смъртта.

В- ТЕРМИНОЛОГИЯ

Официалният термин „COVID-19“ следва да се използва при всички случаи на удостоверяване на тази причина за смърт.

Тъй като има много видове коронавируси, се препоръчва да не се използва терминът „коронавирус“ на мястото на COVID-19. Това спомага за намаляване колебанието при класифицирането или кодирането и за коректното мониториране на тези смъртни случаи.

С- ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА СЪБИТИЯТА

Уточняването на последователността от болестни състояния, водещи до смърт в част 1 от медицинското свидетелство за смърт, е важно. Например в случаите, когато COVID-19 причинява пневмония и фатален респираторен дистрес, в част 1 трябва да се включат и двете усложнения - пневмония и респираторен дистрес, заедно с COVID-19. Удостоверяващите лица, трябва да включват възможно най-подробни данни въз основа на техните познания по случая както от медицинското досие, така и от лабораторни изследвания.

В следващата таблица е даден пример за това как да удостоверим поредицата от болестни състояния, довели до смърт вследствие на COVID-19. Използвана е международната форма на „Медицинско свидетелство за смърт“:

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2			
<p>1</p> <p>На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт.</p> <p>Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива).</p> <p>На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.</p>		Причини за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта
	a	Синдром на остър респираторен дистрес	2 дни
	b	Вследствие на: Пневмония	10 дни
	c	Вследствие на: COVID-19 (положителен тест)	14 дни
	d	Вследствие на:	
2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		Основна причина за смъртта	
Начин на възникване на смъртта:			
☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена	
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване	
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна	

Забележка: Това е типичен ход на протичане с правилно попълнено медицинско свидетелство за смърт. Моля, не забравяйте да посочите дали вирусът, причиняващ COVID-19 е идентифициран при починалия.

Д- ПРИДРУЖАВАЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

Има все повече доказателства, че хората с придружаващи хронични състояния или компрометирана имунна система поради различни видове увреждания са изложени на по-висок риск от смърт вследствие на COVID-19. Хроничните състояния могат да бъдат незаразни заболявания, като коронарна болест на сърцето, хронична обструктивна белодробна болест (ХОББ), диабет или различни увреждания. Ако починалият е имал хронични състояния като тези, те трябва да бъдат докладвани в част 2 от медицинското свидетелство за смърт.

По-долу, в международната форма на медицинско свидетелство за смърт, са дадени примери за това как да се удостовери тази поредица от събития, водещи до смърт вследствие на **COVID-19** в част 1, а придружаващите заболявания са описани в част 2:

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2				
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.			Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта
		a	Синдром на остър респираторен дистрес	2 дни
		b	Вследствие на: Пневмония	10 дни
		c	Вследствие на: COVID-19 подозиращ	12 дни
		d	Вследствие на: <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">Основна причина за смъртта</div>	
2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		Коронарна болест на сърцето [5 години], захарен диабет тип 2 [14 години], хронична обструктивна белодробна болест [8 години]		
Начин на възникване на смъртта:				
☐ Заболяване		☐ Нападение		☐ Неустановена
☐ Инцидент		☐ Интервенция на службите на реда		☐ Тече разследване
☐ Самонараняване		☐ Война		☐ Неясна

Забележка: Това е типичен ход на протичане с правилно попълнено медицинско свидетелство за смърт. Случаите на COVID-19 биха могли да имат и придружаващи заболявания. Придружаващите заболявания са описани в част 2.

Таблица А: Медицински данни част 1 и 2				
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.			Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта
		a	Синдром на остър респираторен дистрес	2 дни
		b	Вследствие на: Пневмония	10 дни
		c	Вследствие на: COVID-19	10 дни
		d	Вследствие на: <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">Основна причина за смъртта</div>	
2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		Церебрална парализа [10 години]		
Начин на възникване на смъртта:				
☐ Заболяване		☐ Нападение		☐ Неустановена
☐ Инцидент		☐ Интервенция на службите на реда		☐ Тече разследване
☐ Самонараняване		☐ Война		☐ Неясна

Забележка: Това е типичен ход на протичане с правилно попълнено медицинско свидетелство за смърт. Случаите на COVID-19 биха могли да имат и придружаващи заболявания. Придружаващите заболявания са описани в Част 2.

Е- ДРУГИ ПРИМЕРИ

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2												
<p>1</p> <p>На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт.</p> <p>Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива).</p> <p>На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.</p>			Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта								
		a	Дихателна недостатъчност	2 дни								
		b	Вследствие на: Пневмония	8 дни								
		c	Вследствие на: Бременност, усложнена поради COVID-19	12 дни								
		d	Вследствие на:		Основна причина за смъртта							
<p>2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).</p>												
<p>Начин на възникване на смъртта:</p> <table border="1"> <tr> <td>☐ Заболяване</td> <td>☐ Нападение</td> <td>☐ Неустановена</td> </tr> <tr> <td>☐ Инцидент</td> <td>☐ Интервенция на службите на реда</td> <td>☐ Тече разследване</td> </tr> <tr> <td>☐ Самонараняване</td> <td>☐ Война</td> <td>☐ Неясна</td> </tr> </table>				☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена	☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване	☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна
☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена										
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване										
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна										
<p>За жени: Била ли е бременна починалата? ☐ Да ☐ Не ☐ Неустановено</p>												
☐ По време на смъртта		☐ В рамките на 42 дни преди смъртта										
☐ Между 43 дни до 1 година преди смъртта		☐ Неясно										
Бременността допринесла ли е за смъртта?		☐ Да	☐ Не	☐ Неустановено								

Забележка: Това е типичен ход на протичане с правилно попълнено медицинско свидетелство за смърт. В случай на бременност, раждане или пуерпериум, водещо до смърт заедно с COVID-19, моля опишете последователността от събития както обикновено и не забравяйте да въведете допълнителните детайли, относно бременността в таблица В на медицинското свидетелство за смърт.

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2												
<p>1</p> <p>На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт.</p> <p>Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива).</p> <p>На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.</p>			Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта								
		a	Остър респираторен дистрес синдром	3 дни								
		b	Вследствие на: COVID-19	1 седмица								
		c	Вследствие на:		Основна причина за смъртта							
		d	Вследствие на:									
<p>2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).</p>		HIV -инфекция[5 години]										
<p>Начин на възникване на смъртта:</p> <table border="1"> <tr> <td>☐ Заболяване</td> <td>☐ Нападение</td> <td>☐ Неустановена</td> </tr> <tr> <td>☐ Инцидент</td> <td>☐ Интервенция на службите на реда</td> <td>☐ Тече разследване</td> </tr> <tr> <td>☐ Самонараняване</td> <td>☐ Война</td> <td>☐ Неясна</td> </tr> </table>				☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена	☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване	☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна
☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена										
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване										
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна										

Забележка: Това е типичен ход на протичане с правилно попълнено медицинско свидетелство за смърт. Удостоверяващото лице е идентифицирало HIV инфекцията като допринасяща за смъртта и я е записал в **част 2** от свидетелството.

Примерите по-долу показват попълнени свидетелства в случаите, при които, смъртта би могла да бъде повлияна от COVID-19, но е била предизвикана от друго заболяване или от инцидент.

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2				
11 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.		Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта	
		a	Хиповолемичен шок	1 ден
		b	Вследствие на: Аортна дисекация	1 ден
		c	Вследствие на: Пътнотранспортно произшествие	2 дни
		d	Вследствие на: Основна причина за смъртта	
2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		COVID-19		
Начин на възникване на смъртта:				
☐ Заболяване ☐ Инцидент ☒ Самонараняване		☐ Нападение ☐ Интервенция на службите на реда ☐ Война		
☐ Неустановена ☐ Тече разследване ☒ Неясна				
ПРИЧИНАТА ЗА СМЪРТ НЕ Е COVID-19				

Забележка: Лица с COVID-19 могат да умрат от други заболявания или злополуки. Такива случаи не спадат към смърт вследствие на COVID-19 и не следва да бъдат удостоверявани като такива. В случай че смятате, че COVID-19 утежнява последствията от инцидента, можете да отразите COVID-19 в част 2 от свидетелството. Моля, не забравяйте да посочите начина на настъпване на смъртта и да запишете в част 1 точния вид инцидент или друга външна причина за смъртта.

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2				
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние-непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.		Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта	
		a	Сърдечна недостатъчност	1 ден
		b	Вследствие на: Инфаркт на миокарда	5 дни
		c	Вследствие на: Основна причина за смъртта	
		d		
2 Други важни състояния причини допринесли способстващи за настъпването възникването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		COVID-19		
Начин на възникване на смъртта:				
☐ Заболяване ☐ Инцидент ☒ Самонараняване		☐ Нападение ☐ Интервенция на службите на реда ☐ Война		
☐ Неустановена ☐ Тече разследване ☒ Неясна				
ПРИЧИНАТА ЗА СМЪРТ НЕ Е COVID-19				

Забележка: Лицата с COVID-19 могат да починат поради други състояния като инфаркт на миокарда. Такива случаи не са смъртни случаи поради COVID-19 и не трябва да бъдат удостоверявани като такива.

4. НАСОКИ ЗА КОДИРАНЕ НА COVID-19 ЗА ОТЧИТАНЕ НА СМЪРТНОСТТА

Този документ предоставя информация относно кодовете за COVID-19 в МКБ-10 и включва инструкции за класифицирането (кодирането) на смъртността за статистически табулации в контекста на COVID-19. Той включва препратка към дефинициите на СЗО за случай за целите на наблюдение.

Нови кодове в МКБ-10 за COVID-19:

U07.1 COVID-19, идентифициран вирус

Използвайте този код, когато COVID-19 е потвърден чрез лабораторно изследване, независимо от тежестта на клиничните признаци или симптоми. При необходимост от идентифициране на пневмония или други прояви, използвайте допълнителен код.

Не включва: коронавирусна инфекция, неуточнена локализация (B34.2)
коронавирус като причина за болести, класифицирани другаде (B97.2)
Тежък остър респираторен синдром [SARS], неуточнен (U04.9)

<https://icd.who.int/browse10/2019/en#/U07.1>

U07.2 COVID-19, неидентифициран вирус

COVID-19 БДУ

Използвайте този код, когато COVID-19 е диагностициран клинично или епидемиологично, но лабораторните изследвания са неубедителни или не са налични. При необходимост от идентифициране на пневмония или други прояви, използвайте допълнителен код.

Не включва: коронавирусна инфекция, неуточнена локализация (B34.2)

COVID-19:

- потвърден чрез лабораторно изследване (U07.1)
- специално скринингово изследване за откриване на други вирусни болести (Z11.5)
- наблюдение при съмнение за други болести или състояния (Z03.8)

<https://icd.who.int/browse10/2019/en#/U07.2>

Детайли относно актуализациите в МКБ-10 са достъпни онлайн на:

<https://www.who.int/classifications/icd/icd10updates/en/>

A- КОДИРАНЕ НА COVID-19 КАТО ПРИЧИНА ЗА СМЪРТ ПО МКБ-10

Удостоверяващите лица използват редица термини, за да опишат COVID-19 като причина за смъртта, в приложението към този документ може да се намери образец.

Въпреки че и двата кода, U07.1 (COVID-19, идентифициран вирус) и U07.2 (COVID-19, неидентифициран вирус) са подходящи за кодиране на причината за смърт, известно е, че в много страни факта за лабораторното потвърждение на COVID-19 НЯМА да бъде докладвано в медицинското свидетелство за смърт. При липсата на тази подробност се препоръчва, единствено за целите на отчитане на смъртността, условно COVID-19 да се кодира като U07.1, освен ако не е посочен като „вероятен“ или „подозирани“.

Когато COVID-19 се докладва в медицинското свидетелство за смърт, се прилагат международните правила и препоръки за избиране на основната причина за смърт за статистическа табулация, но предвид интензивните изисквания на общественото здравеопазване за данни, COVID-19 не се счита като дължащ се на, или като очевидно последствие на нещо друго, по аналогия с правилата за кодиране, прилагани при ГРИПА. Освен това в класификацията няма разпоредба за свързване на COVID-19 с други причини или за модифициране на кодирането му по някакъв начин.

Във връзка с раздел 4.2.3 на том 2 от МКБ-10, целта на класифицирането (кодирането) на смъртността е да се създаде възможно най-полезната статистика за причините за смърт. Ето защо, дали дадена последователност е посочена като „отхвърлена“ или „приета“, може да обслужва интересите на общественото здраве, а не това, което е приемливо от чисто медицинска гледна точка. Следователно, винаги прилагайте посочените инструкции, независимо дали те могат да се считат за правилни, или не от медицинска гледна точка. Отделните държави не трябва да коригират това, което се предполага че е грешка, тъй като промени на национално ниво ще доведат до данни, които са по-малко сравними към данните от други държави и до по-малко полезен анализ.

Препоръчва се проверка на ръка на правдоподобността на медицинските свидетелства за смърт, при които е докладвано за COVID-19 и по-специално на свидетелствата, при които COVID-19 е докладван, но не е избран като основна причина за смъртта за целите на статистическата табулация.

В- ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА СЪБИТИЯТА

По-долу, в международната форма на медицинското свидетелство за смърт, в част 1 е даден пример за това как да се кодира тази последователност от събития и как да се избере основната причина за смърт при смъртни случаи, настъпили поради COVID-19:

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2					
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.			Причина за смъртта		
		a	Остър респираторен дистрес синдром	J80	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта
		b	Вследствие на: Пневмония	J18.9	2 дни
		c	Вследствие на: COVID-19 (положителен тест)	U07.1	10 дни
		d	Вследствие на:		14 дни
		<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">Основна причина за смъртта</div>			
2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).					
Начин на възникване на смъртта:					
☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена			
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване			
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна			

Забележка: Изберете COVID-19 като основна причина за смърт. Прилага се стъпка SP3, тъй като причините са докладвани на повече от един ред в част 1, а състоянието, докладвано първо на най-долния използван ред (COVID-19) може да причини всичките състояния, пневмония (J18.9) и остър респираторен дистрес синдром (J80), споменати на горните редове. [Виж МКБ-10, 2016 и по-късно, том 2, раздел 4.2.1].

С- ПРИДРУЖАВАЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

По-долу, в международната форма на медицинското свидетелство за смърт, в част 1 е даден пример за това как да се кодира тази последователност от събития и да се избере основната причина при смъртни случаи, настъпили вследствие на COVID-19, като придружаващите заболявания са докладвани в част 2.

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2				
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.		Причина за смъртта:	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта	
		a	Остръ респираторен дистрес синдром J80	2 дни
		b	Вследствие на: Пневмония J18.9	10 дни
		c	Вследствие на: Подозирани COVID-19 U07.2	12 дни
	d	Вследствие на: Основна причина за смъртта		
2 Други важни състояния, способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		Атеросклеротична болест на сърцето [5 години], Захарен диабет тип 2 [14 години], хронична обструктивна белодробна болест [8 години]; I25.1, E11.9, J44.9		
Начин на възникване на смъртта:				
☐ Заболяване		☐ Нападение		
☐ Инцидент		☐ Интервенция на службите на реда		
☐ Самонараняване		☐ Война		
		☐ Неустановена		
		☐ Тече разследване		
		☐ Неясна		

Забележка: Кодирайте всички вписвания в част 1 и 2 на документа и в този пример изберете COVID-19, уточнен като подозиран (в случая вирусът не е потвърден) като основна причина за смъртта. Прилага се стъпка SP3 от МКБ-10, тъй като причините са докладвани на повече от един ред в част 1, а състоянието, докладвано първо на най-долния използван ред (COVID-19), може да причини всичките състояния, описани на по-горните редове: Пневмония (J18.9) и Остръ респираторен дистрес синдром (J80). [Вижте МКБ-10, 2016 или по-новата му версия, том 2, раздел 4.2.1].

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2				
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.		Причина за смъртта:	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта	
		a	Остръ респираторен дистрес синдром J80	2 дни
		b	Вследствие на: Пневмония J18.9	10 дни
		c	Вследствие на: COVID-19 U07.1	10 дни
	d	Вследствие на: Основна причина за смъртта		
2 Други важни състояния, способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).		Церебрална парализа [10 години] G80.9		
Начин на възникване на смъртта:				
☐ Заболяване		☐ Нападение		
☐ Инцидент		☐ Интервенция на службите на реда		
☐ Самонараняване		☐ Война		
		☐ Неустановена		
		☐ Тече разследване		
		☐ Неясна		

Забележка: Кодирайте всички вписвания в части 1 и 2 и в този пример изберете COVID-19 като основна причина за смъртта (в случая тестът вероятно е положителен). Прилага се стъпка SP3 от МКБ-10, тъй като причините са докладвани на повече от един ред в част 1, а състоянието, докладвано първо на най-долния използван ред

(COVID-19), може да причини всички състояния, описани на по-горните редове: Пневмония (J18.9) и Остър респираторен дистрес синдром (J80). [Вижте МКБ-10, 2016 или по-новата му версия, том 2, раздел 4.2.1].

D- ДРУГИ ПРИМЕРИ

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2			
1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние-непосредствено довели до смърт. Опишете поредицата от патологични състояния и по ред на възникване (при наличието на такива). На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.		Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта
	a	Дихателна недостатъчност <i>Кодирайте едновременно O99.5 и J96.9</i>	2 дни
	b	Вследствие на: Пневмония <i>Кодирайте едновременно O99.5 и J18.9</i>	8 дни
	c	Вследствие на: Други вирусни болести, усложняващи бременността, раждането или послеродовия период (Бременност, усложнена от COVID-19) <i>Кодирайте O98.5 и U07.1</i>	12 дни
	d	Вследствие на: Основна причина за смъртта	
2 Други важни състояния способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).			
Начин на възникване на смъртта:			
☐ Заболяване	☐ Нападение	☐ Неустановена	
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване	
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна	
За жени: починалата бременна ли е била?		☐ Да	☐ Не ☐ Неустановено
☐ По време на смъртта	☐ В рамките на 42 дни преди смъртта		
☐ Между 43 дни до 1 година преди смъртта	☐ Неясно		
Бременността допринесла ли е за смъртта?		☐ Да	☐ Не ☐ Неясно

Забележка: Кодирайте всички вписвания в Части 1 и 2 и в този пример изберете други вирусни заболявания, усложняващи бременността, раждането и пуерпериума (O98.5) като основна причина за смъртта. Прилага се стъпка SP3, тъй като причините са докладвани на повече от един ред в Част 1, а състоянието, докладвано първо на най-долния ред (други вирусни заболявания, усложняващи бременността, раждането и пуерпериума) може да причини всичките състояния, пневмония (O99.5 и J18.9) и остър респираторен дистрес синдром (O99.5 и J80), споменати на горните редове. [Виж МКБ-10, 2016 и по-късно, том 2, раздел 4.2.1]. Използвайте допълнителен код, за да запазите COVID-19. [Виж МКБ-10, 2016 или по-късно, том 2, раздел 4.2.8] Специални инструкции за майчината смъртност (стъпка M4)].

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2

<p>1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт.</p> <p>Опишете поредицата от патологични състояния ред на възникване (при наличието на такива).</p> <p>На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.</p>			Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта												
		a	Остър респираторен дистрес синдром J80	3 дни												
		b	Вследствие на: COVID-19 U07.1	1 седмица												
		c	Вследствие на: HIV инфекция B24	5 години												
		d	Вследствие на: Основна причина за смъртта													
<p>2 Други важни състояния, способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).</p>																
<p>Начин на възникване на смъртта:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Заболяване</th> <th>Нападение</th> <th>Неустановена</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>☐ Инцидент</td> <td>☐ Интервенция на службите на реда</td> <td>☐ Тече разследване</td> </tr> <tr> <td>☐ Самонараняване</td> <td>☐ Война</td> <td>☐ Неясна</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>					Заболяване	Нападение	Неустановена	☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване	☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна	☐	☐	☐
Заболяване	Нападение	Неустановена														
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече разследване														
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна														
☐	☐	☐														

Забележка: Удостоверяващото лице е трябвало да прибави HIV-инфекцията, като съпътстващо заболяване в Част 2 на медицинското свидетелство. Въпреки това правилата за избор в МКБ позволяват COVID-19 да бъде идентифициран като основна причина за смърт. COVID-19 е докладван в последователност, завършваща с терминално състояние (Синдром на остър респираторен дистрес, дължащ се на COVID-19). Прилага се стъпка SP4 за кодиране на смъртността, тъй като причините за нея са докладвани на повече от един ред в Част 1 и състоянието, съобщено първо на най-долния използван ред (HIV-инфекция), не може да причини всички състояния, описани на по-горните редове. [Вижте МКБ-10, 2016 или по-новата му версия, том 2, , раздел 4.2.1].

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2

<p>1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт.</p> <p>Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива).</p> <p>На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.</p>			Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта												
		a	Травматичен шок T79.4	1 ден												
		b	Вследствие на: Травма на торакалната част на аортата S25.0	1 ден												
		c	Вследствие на: Лице, пострадало при неуточнена пътна злополука с моторно превозно средство V89.2	2 дни												
		d	Вследствие на: Основна причина за смъртта													
<p>2 Други важни състояния причини допринесли способстващи за настъпването възникването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).</p>		<p>COVID – 19 U07.1</p>														
<p>Начин на възникване на смъртта:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Заболяване</th> <th>Нападение</th> <th>Неустано</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>☐ Инцидент</td> <td>☐ Интервенция на службите на реда</td> <td>☐ Тече ра</td> </tr> <tr> <td>☐ Самонараняване</td> <td>☐ Война</td> <td>☐ Неясна</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>					Заболяване	Нападение	Неустано	☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече ра	☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна	☐	☐	☐
Заболяване	Нападение	Неустано														
☐ Инцидент	☐ Интервенция на службите на реда	☐ Тече ра														
☐ Самонараняване	☐ Война	☐ Неясна														
☐	☐	☐														

Забележка: Кодирайте всички вписвания в части 1 и 2 и в този пример изберете Лице, пострадало при неуточнена пътна злополука с моторно превозно средство (V89.2) като основна причина за смъртта. Прилага се стъпка SP3 от МКБ-10, тъй като е докладвана повече от една причина за смъртта в част 1, а състоянието, докладвано първо на най-долния използван ред: Лице, пострадало при неуточнена пътна злополука с моторно превозно средство (V89.2), може да причини всички състояния, описани на по-горните редове: Травма на торакалната част на аортата (S25.0) и Травматичен шок (T79.4). [Вижте МКБ-10, 2016 или по-новата му версия, том 2, раздел 4.2.1].

Таблица А: Медицински данни: част 1 и 2

<p>1 На ред „а“ докладвайте болест или болестно състояние, непосредствено довели до смърт.</p> <p>Опишете поредицата от патологични състояния по ред на възникване (при наличието на такива).</p> <p>На последния ред посочете основната (началната) причина за смъртта.</p>		Причина за смъртта	Приблизителен период от време между началото на патологичния процес и смъртта		
		a	Сърдечна недостатъчност	150.9	1 дни
		b	Вследствие на: Остър инфаркт на миокарда	I21.9	5 дни
		c	Вследствие на:	Основна причина за смъртта	
		d	Вследствие на:		
<p>2 Други важни състояния, способстващи за настъпването на смъртта (след изписването на причината, в скоби може да бъде добавен времеви интервал).</p>		COVID-19	U07.1		
<p>Начин на възникване на смъртта:</p>					
Заболяване	Нападение	Неустановено			
Инцидент	Интервенция на служителите на реда	Тече разследване			
Самонараняване	Война	Неясна			

Забележка: Кодирайте всички вписвания в части 1 и 2 и в този пример изберете инфаркт на миокарда (I21.9) като основна причина за смъртта. Прилага се стъпка SP3, тъй като причините са докладвани на повече от един ред в Част 1, а състоянието, докладвано първо на най-долния използван ред (Инфаркт на миокарда (I21.9) може да причини може да причини състоянието, Сърдечна недостатъчност (I50.9), описано на по-горния ред. [Виж МКБ-10, 2016 и по-късно, том 2, раздел 4.2.1].

Е ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЛИНКОВЕ НА СЗО ЗА УДОСТОВЕРЯВАНЕ ПРИЧИНАТА ЗА СМЪРТ

Как се попълва медицинското свидетелство за смърт: Интерактивно средство за самообучение (СЗО)

<http://apps.who.int/classifications/apps/icd/icd10training/ICD-10DeathCertificate/html/index.html>

- Причина за смъртта в медицинското свидетелство за смърт: Кратко ръководство (раздел 7.1.2)

https://icd.who.int/browse10/Content/statichtml/ICD10Volume2_en_2016.pdf

- Международна форма на медицинското свидетелство за смърт (раздел 7.1.1)

https://icd.who.int/browse10/Content/statichtml/ICD10Volume2_en_2016.pdf

ПРИЛОЖЕНИЕ

Примери за термини, използвани от удостоверяващите лица, за да опишат COVID-19 и които могат да бъдат използвани като синоними на COVID-19:

COVID позитивен

Коронавирус пневмония

COVID негативен

COVID-19 инфекция

Sars-Cov-2 инфекция (Коронавирус 2 инфекция)

COVID-19 коронавирус

Инфекция – COVID-19 (Информиран съдебен патолог)

Придобита в болница-вътреболнична пневмония – COVID-позитивна

Възможен COVID-19 – негативен тест

Корона Вирус Две - инфекция (SARS-Cov-2)

Корона Вирус Пневмония (COVID-19)

Коронавирус-Две инфекция

Нов коронавирус